

erdiko kaira

Gregorio Galvez

«U2 bezalakoak ekartzeko ez dira aproposak diru-laguntzak»

Ourensen jaio zen orain dela 62 urte, Terra de la Chispan, eta halako txispa dauka berak ere: umorea, irudimena eta etorria barra-barra. 1969an Donostiara etorri eta beti irakaskuntza lanbide izan badu ere, 42 urte pasa ditu Herri Irratiko mikrofono atzean. Donostiako rockaren eragile eta La Orquesta Mondragonen sortzaile izan da. Musika da gehien gozatu eta jorratu duen arloa: Club 44, Música Básica, Sector Rock eta beste hainbat saio arrakastatsu gidatu ditu. Maiatzean Onda Vascak Herri Irratia bereganatzearekin bat, saio gabe gelditu zen Galvez.

IKER BARANDIARAN

Argazkiak: Dani Blanco

Noiz zaletu zinen musikan?

Lehenengo oroitzapenak dira Galizian, zelai batean eserita, makila eskuan eta futbol partidu bat erretransmititzen. Uste dut irratia odolean neramala. Eta 1962an Galiziako hondartza batean Eskandinaviako bikote batekin Beatles entzun nuenean txundituta gelditu nintzen. Gero etorri ziren Rolling Stones, Kinks...

Hasieran Radio Galician ibili zinen eta gero Donostian.

Bai. Galizian nengoela, lagun bat Donostiara COPEra etorri zen eta esan zidan plaza bat zegoela Radio Popularren. Janis Joplin eta Jimmi Hendrix hil ziren urtean etorri nintzen, musikarentzat zorigaiztoko urtean. Denetatik egiten nuen: iragarkiak, elkarrizketak, albistegiak, lehiaketak... guztia zuzenean. Irakasle funtzionario plaza Donostian nengoela atera nuen.

Iñaki Gabilondo hasi zen zuzendari.

Lanerako gogoa ekarri zigun eta jendea espezializatu zuen. Niri bizitza aldatu zidan. Gazteentzat rock programa egiteko esan zidan. Musika gustuko nuen eta banekien nor zen Bowie. Diskorik ez zegoen, baina jendea Londrestik irratsaioa etortzen zen aurkeztera. Orduan jesuitek irratia hartu zuten eta Loiola irratiarekin batu. Entzule asko genituen. Beste irratietan Manolo Escobar,

Rafael... jartzen zituzten eta nik Rolling, Kinks, The Who, Bowie edo Lou Reed-i buruz hitz egiten nuen. Mariano Ferrer AEBetatik etorri berria zen eta hitzak itzulzeko eskatzen nion.

Galiziar batentzat Donostia ilargia zen, 1969an?

Europara heltzea izan zen, justu San Sebastian egunean. Kristoren iskanbila zegoen eta grisak kaletik [barrez]. Franco hil aurretik, Herri Irratia irradi euskalduna egiten hasi zen. Club 44 irratsaioa hasi nuenean Ez Dok Amairuko artistak jartzen nituen eta saioa Mikel Laboaren *Gernikarekin* bukatzen nuen. Laboa saioan egon zen, baita Ruper Ordorika ere mutikotxo zela... eta gaztelez elkarrizketatu nuen!

Luis Llach ekarri zenuen...

Bai, 1973an MusikaRock 73 antolatu, eta lehenengoz Donostiara Luis Llach ekarri genuen. Poliziak atxilotu gintuen, galarazitako kantuak jo zituelako. Galarazitako kanten zerrenda poltsikoan nuen, baina... [barre egin du]. Eta Gipuzkoa Plazako Sheraton diskotekan disko-forumak egiten genituen: diskoa entzun eta gero hitz egin, eta batzuetan kontzertuak ere bai.

Club 44tik autobus ugari eramán zenituzten kontzertuetara.

1973an hasi ginen. Oso alferra naiz gidatzeko, baina zuzenekoak ikusi nahi nituen. Autobusak beti goraino betetzen ziren. Espainiako Estatuan lehenak izan ginen.

Bestelako garaiak

“Gogoan daukat Anoetako belodromotik haririk gabeko mikro batekin Phil Lynotten baxua hartu nuela 1977an, kable gabe jotzen zuelako, irrati bidez... Baxua bakarrik hartu genuen, FMko sintonia berean zegoelako eta hori emititu”.

Javier Gurrutxagari bultzada eman zenion...

Gezurra zirudien elizaren irratan halakoak egin ahal izatea... Lagun asko biltzen ginen: Gurrutxaga, Popotxo, Txeli... Taldea eratzea pentsatu genuen eta La Orquesta Mondragonen ikuskizunaren zuzendari eta lehen diruzaina izan nintzen. Donostiako lehen kontzertuan, Los Angelesen, margolanen erakusketa mugikorra egin genuen, Gurrutxagak ematzegai jantzita Lou Reed abesten zuen bitartean. Gerora, Madrilera jauzia egin zutenean, “*vente con nosotros*” esan zidaten, baina hemen gelditu nintzen.

Egia da rockak, poztasun handiak emateaz gain, burusoil utzi zintuela gazte?

Gehiena Toulousen jausi zitzaidan, The

Who Keith Moonekin ikustean! Aita ni baino ile gehiagorekin hil zen. Familiako ardi burusoila naiz.

Zer disko izorratu dituzu irratan?

Ramones-en *Rocket to Russia*. Disko batzuk bikoiztuta neuzkan, badaezpada. Ugartek behin esan zidan Ramones Donostiara etortzearen erruduna ni nintzela. Disko asko oparitu egin ditut. Ez naiz mitomanoa izan, Rollingekin izan ezik.

Musika taldeekin harreman estua izan duzu.

Entsegu lokal askotara joaten nintzen grabagailuarekin, herrietara, Madrilera, edonora... Gaur egungo artistak oso *divoak* dira, baina ordukoak ez. Soinu mahaitik kantak grabatzeko baimena ematen zidaten. Gaur hori pentsaezina da.

Zelan uztartu duzu gaua eta rocka irakasle lanarekin?

1970eko hamarkadan zorte handia izan nuen eskola gainean bizi nintzelako, baina zenbaitetan egun argiz heldu nintzen lanera kontzertutik bueltan. 30 urterekin Bowie ikusteko Parisera joan eta etorri, eta 09:00etan eskola zabal daiteke. Irakaskuntzak ere asko eman dit, apur bat Dr. Jeckyll eta Mr. Hyde izan naizen arren.

Esatariaren eta entzulearen artean harreman bizia zegoen...

Irrati gutxiago zeuden orduan, eta esatariak askoz publikoagoak ginen, irrati gizonak. Baina, Musica Básica saioarekin bigarren gaztaroa bizi izan dut. Asteburu goizetan boleroak, rantxerak eta balsak jartzen nituen, nahiz eta Sector Rock saio punk eta alternatiboa ere egin. Ia 80 urteko amonek deitzen zidaten eta kalean besarkatzen ninduten. Irratiko audientzia onena zuen.

Zer esan zizun Rory Gallagherrek euskal txapela jarri zenionean?

Galdera oso ona da. Hiriarentzat oso pauso garrantzitsua izan zen, mugarría. Donostia Europa mailako rock guneetako bat bilakatu zen. Eta luzaroan Madril eta Bartzelona arteko trianguluan egon ginen. Zeresan handia izan zuen Mikel Ugartek. Genesis taldeak kontzertu bat gehiago egin zuen biran, hona etortzearen.

Kontzertu aurkezlearen figura ez dugu ezagutu...

Rock kontzertuek aurkezlea izaten zuten eta Donostian ni, ez zegoelako beste ahots rockorik. “Arratsaldeon, zer moduz zaudete?”. Eta jendeak: “Isildu, astun hori”, “*Puto*

calvo... Massiel Trinitate plazan aurkeztu nuen. Bost minutu pasa nituen berari buruz hitz egiten eta bukaeran esan nuen "Zuekin, *Massiel de España*". Eta jendea txistuka [barrez]. Kontzertu aurretik Massiel kikilduta zegoen, baina gero agertokia jan zuen. Mari Trini ere aurkeztu nuen Q diskotekan; oso jatorra zen.

Eta DJa ere izan zara, ezta?

Bai, aitzindaria izan nintzen. Errenteriako diskoteka baten ostegun gauetan aritzen nintzen, 1978-80 artean. Musikaz inguratuta bizi izan naiz, baina etxean oso musika gutxi entzuten dut. Niretzat musika zaletasuna eta lana da; irratian jartzearekin nahikoa dut.

Luis Angel Garcia eta zu bakarrik zeundeten rocka lantzen irratietan?

Bai. Saioa ordu berean zen, baina lagunak ginen: materiala trukatu, bestearen saiora joan... Gaur egungo lehiakortasunarekin sinestezina da. Nik Peter Gabriel izan nuen saioan, baina berak Bruce Springsteen.

Elvis beti izango da erregea zuretzat?

Bai. Elvis, Bob Dylan, Bowie/Lou Reed, Rolling eta tarteka Pink Floyd; baita Supertrampen hasiera ere... Nire azken zoramena Coldplay da, ez daukat barkamenik. Rolling zazpi alditan ikusi ditut. Lehena Bartzelonan, Franco bizi zela eta grisen aurrean korrika bukatu genuen.

Rockak ez al du adinik?

Tamalez bai. Adibidez, bada urtebete ez naitzela gaztetxe batera joan. Jendeak begiraten dizu eta uste du bateriaren aitona zarela, eta zuk ezetz, taldea ikustera joan zarela. Gazteek onartzen naute, baina batzuetan zaila da. The Who, Rolling, Pink Floyd... ikusi ditut, baina horiekin bezainbeste gozatu dut gaztetxeetan 20 lagunekin izerditan, garagardea gainetik botatzen dizutela.

Piratea bultzatzen aitzindari

"Iparraldera joaten ginen disko bila, hemen ez zeudelako.

Batzuetan diskoak osorik jartzen nituen jendeak etxean grabatu zitzaizkizun... auskalo zelako soinuarekin".

Zure burua punkyztat daukazu?

Batzuek esango dute ezinezkoa dela: irakaslea, kultura... baina punkya naiz, punk pentsamenduz. Bat egiten dut RIP, Vomito eta halakoekin egin nahi zuten iraultzarekin. Baina izan naiz pop eta funky ere... Musika guztia maite dut.

Donostiak aspaldi galdu zuen kontzertu handien trenatza?

Bai. Bilbo handiagoa da eta Udalak Etxetxuko kiroldegia merke uzten du. Hemen, ordea, zaila da. Udal batzuek asko lagundu dute, baina ez nago guztiz ados. Aproposena da Aldundiak Gaztemaniak-ekin egin zuena: talde berritzaile eta desberdinak ekartzeko laguntzea; ez U2 ekartzeko. Horiek ez dira lagundu behar; nahi duenak ordain dezala.

Saio gabe utzi zaituzte...

Bai. Onda Vascakoek ez didate ezer esan, ez eskerrak, ezta agur ere. Agian politikoagoa izan banintz, gaur egun nonbait egongo nintzen. Dena dela, halako saioa irratian independente batekin egin behar zuen. Herri Irratiak asko egin du musikagatik, herriagatik, euskaragatik... Polizia atean genuen, zentsoreak gainean... Hori baloratu eta eskertu behar da, eta ez da egin. Orain erraza da euskararen alde egitea, baina ez 1972an.

Zer asmo daukazu orain?

Ez dakit. Irrati batekin ordubete eskainiko balit, hartuko nuke. Arrakasta izan duten zazpi saio egin ditut; beste bat asmatuko nuke. Ilerik ez daukat, baina irudimena bai, eta 42 urteko esperientzia.

Jendeak ezagutzen zaitu kalean?

Lehen, askok; gaur egun, gutxi. Baina badi-tut pasarteak: Altzako igogailuan edo tindategian ahotsagatik ezagutzea. Azken finean, 42 urte dira isildu gabe. Badakizu zer den egitea gehien gustatzen zaidana? Publizitate kuñak. "Señora, compre en Mamut?". ■

SaiazGetaria
HOTELA

Roke Deuna, 25 • GETARIA
www.siazgetaria.com • Tel.: 943 140 143

